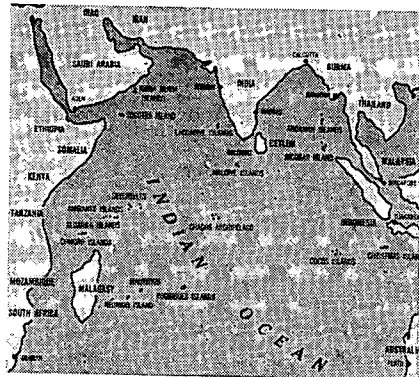

בריטניה מחשבת חשבונות הגנתה

נויל בראון

שחלקם נעשים עבור ספינות ומטוסים אחרים העוברים במקום, מגיעים למחצית הסכום הנ"ל. הכוחות הבריטיים בחצי האי ערב, במפרץ הפרסי ובסואזיילנד מונים 12,000 איש: החזקתם עולה 50 מיליון ל"ש, וכמחצית מסכום זה מוצאת במטבע זר. ליחס מיוחד, מבחינת סיוע, זוכה הפדרציה של דרום-ערב.

המזרח הרחוק הוא, כמובן, הנטל העיקרי על האוצר הבריטי. כ-4,000 איש מוצבים בהונג קונג. שני שלישים מהוצאות החזקתם השנתיות — בסך 15 מיליון ל"ש — הם במטבע זר. 55,000 האנשים המוחזקים במלאזיה מוציאים 230 מיליון ל"ש, מהם שלישי במטבע זר. כמחצית מן הסכום הכללי מוצא בסניגאפור, שם מועסקים על-ידי הצבא הבריטי 30,000 אזרחים.

הממשלה התחייבה לכך, שהוצאות ההגנה לא תעלינה על 2,000 מיליון ל"ש (בערך ריאלי) עד סוף שנות הששים, ושגרעון מאון התשי"ז לומים הצבאי יקטן בשליש. שתי מסורות אלה אינן מתישבות זו עם זו. החזרת גודו חי"ר מחו"ל פירושה לא רק הוצאת 1.5 מיליון ל"ש על בניית קסרקטינים חדשים בבריטניה, אלא גם הוצאות שונות בסכום דומה. תקציב הממשלה וכלכלתה של המדינה נפגרים, בעיקר עקב הוצאות החזקתם של בסיסי האויר בחו"ל ושל נושאות המטוסים.

השגת שתי מסורות אלו תתאפשר, רק אם יוקטן מספר האנשים המשרתים בחו"ל, תוך צמצום ההתחייבות שמעבר לים. על הממשלה הבריטית להחליט על קו פעולה, ומן הדין שתעשה זאת בהקדם.

השוה ל-85 מיליון ל"ש במרקים גרמניים — בעיקר משום שהם מעסיקים למעלה מ-35,000 אזרחים. הסכם על השתתפותה של גרמניה באחזקת כוח הכיבוש הבריטי, שנחתם ב-1964, לא קבע סכום מדויק לפיצוי, כך שב-15 החדשים הראשונים של ביצועו הומינה הממשלה הגרמנית סחורות, שאינן עולות בערך על 30 מיליון ל"ש. כעת הובטח לבריטניה פיצוי כולל של 117 מיליון ל"ש לשתי השנים, שתסתיימה במרס 1966, בצורת קניה ע"י הממשלה וסיוע מיוחד ליבואנים פריטיים. כן התחייבה ממשלת מערב-גרמניה להורציא עוד 54 מיליון ל"ש בבריטניה עד מרס 1967. כך או אחרת, אם לא יצומצם גודלו של "הצבא הבריטי על הריין", הרי גם ההסכם המתוקן לא יפצה את בריטניה בצורה הולמת על דליפת המטבע. העליה בהוצאות צבא זה במרקים גרמניים מסתכמת במוצא 5"5 מיליון ל"ש לשנה, וכיון שמכניסים שם עתה לשירות ציוד כבד יותר, יש להניח, שעליה זו תהיה תלולה הרבה יותר. מכל זה נראה, שה"בנק של אנגליה" עלול להמצא בגרעון של 100 מיליון ל"ש ב-1967. החשבון הפשוט מתעלם מן האפשרות, שחלק מן ההסכמים המשוערים עם יבואנים גרמניים יבוצעו גם ללא התערבות ממשלת גרמניה. באמצעות פעולתו הרגילה של השוק החופשי.

✱

כיום ברור, כי ערכו של המזרח התיכון כנתיב אוירי להעברת כוחות אל המזרח הרחוק פוחת והולך. צי המזרח התיכון צומצם כמעט לחלוטין. בכל זאת, עדיין מוצבים 23,000 אנשי צבא באגן הים התיכון ומסביב לו. כמחצית ממספר זה — בקפריסין, והשאר בגיברלטר, מלטה ולוב. חיילים אלה עולים לאוצר 85 מיליון ל"ש לשנה. תשלומים במטבע מקומי,

הגרעון במאזן התשלומים של האימפריה הבריטית, שנוצר כתוצאה מן ההוצאות הצבאיות בחו"ל, נמצא ביחס הנוף לגודלה של האימפריה. בשנת 1951 הסתכם הגרעון ב-125 מיליון ל"ש, וב-1960 — ב-215 מיליון ל"ש. בשנה שעברה הגיע הגרעון ל-300 מיליון ל"ש — בלי לקחת בחשבון את התקבולים ממערב-גרמניה. עשירית מסכום זה הוקדשה לסיוע צבאי, ובערך אותו סכום — לרכישת ציוד. הנתור הוצא על החזקת בסיסים מעבר לים. כ-170,000 מ-410,000 החיילים המשרתים בצבא מוצבים עדיין בחו"ל, ואלה, יחד עם 75,000 איש המשרתים ביחידות מבצעיות בתוך בריטניה, מהוים את "כוח המחץ" שלה. לכל אלה מתלווה "זנב" מינהלתי, היושב בבריטניה עצמה. על הפעלתו מוציאים כ-1,000 מיליון ל"ש מדי שנה. ההוצאות על כל חייל מסתכמות ב-2500 ל"ש לשנה, וכפליים ויותר מסכום זה — על כל מלח ואויראי. רק על 72,000 החיילים שממזרח לסואץ מוציאים למעלה מ-300 מיליון ל"ש לשנה. שלישי מסכום זה מוצא במטבע זר.

בריטניה מחזיקה 62,000 חיילים ואויראים במערב-גרמניה ובברלין, שמוציאים סכום

